

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vsa leta . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: OHelsea 3-1242

No. 185. — Štev. 185.

NEW YORK, MONDAY, AVGUST 9, 1937 — PONEDELJEK, 9. AVGUSTA, 1937

Volume XLV. — Letnik XLV.

PLYMOUTH TOVARNA BO ZAČELA DANES OBRA TOVATI

DELAVCI PRI VELIKEM VLADNEM PROJEKTU — GRAND COULEE — BODO TE DNI ZASTAVKALI

Stavko pri Grand Coulee nasipu bo vodil Harry Bridges. — Tekstilni delavci v Pattersonu bodo zastavkali. — V sredo bodo United Automobile Workers obnovili kampanjo proti Fordu. Unijski organizator umorjen.

DETROIT, Mich., 8. avgusta. — Člani United Automobile Workers of America so odobrili danes premirje, ki so ga sklenili njihovi voditelji s Chryslerjevo korporacijo. Na podlagi tega premirja bo Plymouth tovarna zopet začela obratovati.

Jutri se bo vrnilo v Chryslerjevo tovarno in v druge tovarne, ki so v zvezi z njo, 21,000 delavcev.

GRAND COULEE, Wash., 7. avgusta. — W. Hillyer, organizator Lewisovega odbora za industrijalno organizacijo, je danes izjavil, da bo s Harry Bridges prevzel vodstvo štrajka pri Grand Coulee nasipu. Bridges je načelnik International Longshoremen's Association ter je svoječasnno vodil stavko mornarjev in pristaniških delavcev na zapadni obali.

— Mi potrebujemo močnega voditelja, — je rekel Hillyer. — Voditelja, ki bo ljudi podžgal in jih bo znal držati skupaj. Vsled tega sem tudi nasvetoval pri nasipu zaposlenih delavcev, naj s štrajkom počakajo do konca tedna. Proglašen bi moral biti že danes jutraj ob osmih.

Dela pri Grand Coulee nasipu bodo veljala 120 milijonov dolarjev. Delavci bodo zato zastavkali, ker M. W. A. K. družba priznava le tiste unije, ki so pridružene American Federation of Labor.

PATERSON, N. J., 7. avgusta. C. I. O. voditelji so pozvali na štrajk 6000 delavcev, zaposlenih v tukajšnjih tekstilnih tovarnah. Organizacija bo skušala delavcem izboljšati življenjski standard in stabilizirati industrijo za delodajalce.

Stavkarji bodo zahtevali priznanje unije, 40 urni delovni teden, 10-20 odstotno zvišanje plač, \$15 tedenske minimalne plače za pomagачe in \$18 za tkalce, starostne pravice in edinstveno pravico pri kolektivnih pogajanjih.

DETROIT, Mich., 7. avgusta. — Prihodnjo sredo bodo United Automobile Workers of America obnovili kampanjo proti Ford Motor Co. Organizacija bo vnovič prosila oblasti, naj ji dovolijo deliti propagandne letake pred ogromno River Rouge tovarno.

WASHINGTON, D. C., 7. avgusta. — Če bo kongres odredil, naj posebni odbor petih mož določi minimalne plače in maksimalni delovni čas, bo predsednik Roosevelt imenoval te člane iz vrst delavcev, podjetnikov in splošne javnosti.

Predloga glede delavskih mezd je zdaj v poslanski zbornici.

V obliki kot jo je senat odobril, določa: najmanj 40 centov plače na uro in ne več kot 40 ur dela na teden.

SPRINGFIELD, Ill., 8. avg. — Glena Stufflebeama, organizatorja Progressive Miners of America, so našli mrtvega v njegovem avtomobilu. — Ustreljen je bil v prsa.

Njegovega tovariša Snyderja, s katerim se je vozil, so aretirali. Snyder je izjavil, da ju je izven mesta ustavil neki avtomobilist, in ko sta ga vprašala, kaj hoče, je avtomobilist potegnil revolver ter Stufflebeama ustrelil.

Japonci so zapretili z obsežno vojno

KATALONCI SO PRIČELI Z OFENZIVO

Katalonska armada je skoro obkolila Huesco. Na jugu so se republikanci nekoliko umaknili.

HENDAYE, Francija, 8. avgusta. — Močna katalonska armada je skoro obkolila Huesco, severno utrjeno postojanko generala Franca.

Odkar so se pričele operacije proti mestu, ki šteje 24,000 prebivalcev, so vladni letalci vrgli na mesto okoli 50,000 bomb. Ubitih je bilo skoro 500 civilistov.

Huesca, ki je bila nekdanja prestolnica aragonskih kraljev, se nahaja 210 milj severovzhodno od Madrida in 140 milj severozapadno od Barcelone, glavnega mesta Katalonije.

General Sebastian Pozas, ki je v dveh mesecih izvežbal katalonsko armado, pravi, da bodo Katalonci prebili fašistično zvezo na dolgi aragonski fronti.

United Press poroča, da se je katalonska armada, ki šteje 200,000 vojakov, razdelila v tri zbornice in šla v boj na celi aragonski fronti.

MADRID, Španija, 8. avgusta. — Republikanska vlada naznanja, da so se njene čete umaknile pri Gadenas, 45 milj severno od Teruela, da pa razen nekaj manj važnih postojank drže še vse ostale, ki so jih zadnje čase zavele.

Umik pri Badenas je odločilo vojaško poveljstvo z "oziranjem na neprestani fašistični pritisk."

HENDAYE, Francija, 8. avgusta. — Obe stranki v španski vojni zatrjujejo, da so izbruhline vstaje v sovražnih vrstah.

Fašistični viri zatrjujejo, da se mednarodni prostovoljci bore s španskimi vojaki po ulicah v Albacete in po drugih republikanskih mestih, kjer so hoteli anarhisti ovreči republikansko vladno v Valenciji.

Republikansko poročilo pravi, da se je večje število fašistov utaborilo v škofijijski palači v Toledu ter se bojujejo proti svojim bivšim tovarišem.

V vladne postojanke je slišati močno streljanje s puškami in civilno prebivalstvo beži iz mesta.

Neko fašistično poročilo pravi, da bo general Miaja začasno odložil poveljstvo okoli Madrida in da bo prevzel poveljstvo na aragonski fronti.

TAJFUN UBIL 130 KOREJ- CEV

KELJO, Korea, 6. avgusta. — V velikem tajfunu, ki je napravil velika škoda v severni Koreji, je bilo ubitih 130 oseb in 30 ranjenih.

OTROK, ROJEN PO MATERINI SMRTI, UMRL

Eno minuto po smrti matere je zdravnik rešil življenje otroka, ki je podedoval bolezen po svoji materi.

PHILADELPHIA, Pa., 7. avgusta. — Eno minuto zatem, ko je Mrs. Mary Boccasini ob 3.15 v petek zjutraj umrla, je 28 let stari dr. John Corbit z operacijo rešil življenje njenemu nerojenemu otroku, ki je deklica.

Ko je prišel otrok na svet, je imel 108 stopinj vročine, kot njegova mati, ko je umrla. — Otrok je tehtal manj kot 4 funte in so ga takoj položili v inkubator s kisikom. V kratkem času je vročina padla od 109 stopinj na 101.

Katoliški duhovnik John McLaughlin je deklico zvečer krstil na ime Frances Mary, kakor je želel otrokov oče.

Dr. Corbit je s svojimi pomočniki in bolničarkami čakal na materino smrt. Vse je bilo pripravljeno za operacijo in ko je ugasnilo eno življenje, je bilo storjeno vse, da se prične drugo življenje. Komaj pet minut zatem, ko je mati nehala dihati, je pričel otrok dihati. Vsled slabega dihanja matere zadnje dni otrok ni dobil dovolj kisika in je bil že skoraj mrtev, toda je kmalu oživel.

Vendar pa je otrokovo življenje v nevarnosti, ker ima na sebi bolezen svoje matere, toda zdravniki upajo, da bodo to bolezen ozdravili. Drug težaven problem pa je prehrana. Najprej so deklici dali nekaj kapelj raztopljene soli in sladkorja. Ob 4 popoldne so ji zdravniki dali dve žlici mleka matere, ki je pred kratkim porodila dvojčka, pa je eden kmalu umrl.

PHILADELPHIA, Pa., 8. avgusta. — Frances Mary Boccasini je noč umrla. Živela je 46 ur.

LITVINOV PRIHODNI NA VRSTI

PARIZ, Francija, 6. avgusta. — Pariški list "Le Jour", ki prinaša poročila o "čiščenju" v sovjetski Rusiji, pravi, da je kot prihodnja žrtev "čiščenja" določen vnanji komisar Maksim Litvinov.

Njegova aretacija bo sledila aretaciji poveljnika sovjetske mornarice admirala Orlova, ki je zastopal Rusijo pri kronanju kralja Jurija VI. v Londonu.

"Le Jour" tudi pravi, da bo najbrže zadela ista usoda maršala Blucherja.

HITLER ZAVRNIL MUSSOLINIJA

Mussolini je iskal pomoč Nemčije v vojni z Anglijo. — Mussolini je Hitlerju pisal osebno pismo.

LONDON, Anglija, 5. avgusta. — Konservativni list "Daily Telegraph" prinaša poročilo, da je pred kratkim Benito Mussolini skušal dobiti od Adolfa Hitlerja obljubo, da mu bo pomagal za slučaj, ako bi Anglija napadla Italijo.

Diplomatični krogi pripisujejo temu poročilu veliko važnost. Ako je temu res tako, tedaj je pojasnjeno, zakaj je angleški ministrski predsednik Chamberlain tako naglo pisal Mussoliniju osebno pismo in ga prosil za boljše odnose. O Chamberlainovem in Mussolinijevem pismu do sedaj ni bilo še zadovoljive pojasnitve.

Kot pravi Daily Telegraph, je Mussolini pred šestimi tedni pisal Hitlerju osebno pismo, v katerem je izrazil svojo bojazn, da se Anglija pripravila, da napade Italijo, da vstavi italijanske aspiracije v Sredozemskem morju. Mussolini je vprašal Hitlerja, ako se more zanašati na pomoč Nemčije v slučaju napada in je rekel, da bi bil napad odvrnjen, ako bi bilo pojasnjeno, da bo rimsko - berlinska oskupnost stoptila v bran.

Hitler pa je odgovoril, da bi bila taka izjava nespametna saj toliko časa, dokler ni pojasnjeno stališče nevmešavanja na Španskem. V poznejšem pismu, ki je bilo pisano 30. julija — isti dan, ko je Chamberlainovo pismo prišlo v Rim, — pa je Hitler Mussoliniju svetoval, da stopi v boljše odnose z Anglijo ter rekel, da je mogoče problem Sredozemskega morja rešiti s tem, da je v prijateljskih odnosih z Anglijo in da nobena stranka ne prihaja z grožnjami.

PAJEK OMREŽIL MIŠ

SHREWSBURY, Mass., 6. avgusta. — V kleti Harryja W. Dightona je pajek omrežil miš tako, da stoji na glavi, rep pa ji moli naravnost navzgor.

ŠTIRI RUSKE ZRAČNE PROGE

OSLO, Norveška, 6. avgusta. — Sloviti letalec Berndt Balchen, ki se je pred kratkim vrnil iz Rusije, je rekel, da sovjetska vlada name rava vpeljati štiri zračne proge med Rusijo in Združenimi državami. Dve črti boste šli čez severni tečaj, tretja čez Norveško in Islandijo, četrta pa čez Sibirijo.

KITAJSKA NE BO ODPSTOPILA NITI PEDI SVOJE ZEMLJE

TIENSIN, Kitajska, 8. avgusta. — Poročila z juga naznanjajo, da je general Čjangkajšek zbral močno zračno brodoge za vojno proti Japoncem in da je najel 60 tujih pilotov, med njimi tudi nekaj Amerikancev. Japonsko vojaško poveljstvo poroča o močni kitajski vojaški sili. Po tem poročilu imajo Kitajci na severu 182,000 vojakov.

Japonci zatrjujejo, da šteje kitajska 29. armada, ki je imela 80,000 mož, samo še 30 tisoč vojakov. Okoli Peipinga so imeli Kitajci 5500 mrvtih, v Tientsinu pa 1000.

Japonci pa so imeli 363 mrvtih in 875 ranjenih.

PEIPING, Kitajska, 8. avgusta. — S prihodom 15,000 vojakov šteje japonska armada v severni Kitajski 45,000 mož.

Japonci so razorožili kitajsko policijo v Peipingu.

Proti Kalganu je na potu 3000 japonskih mehaniziranih čet. Kalgan je ključ do Čaharja, katero provinco hočejo Japonci postaviti kot zagovado med Mančukuo in Vnanjo Mongolijo, ki je pod ruskim vplivom.

ŠANGHAJ, Kitajska, 8. avgusta. — Japonske mornariške in konzularne oblasti so odredile, da vsi Japonci zapuste Hankov, ki je važno pristanišče in veliko industrijsko središče v dolini reke Jangee.

Povelje je prišlo neravnost iz Tokia. Vsi Japonci v Hankovu, vključno 400 mornarjev, je dobilo povelje, da se vkrcajo na ladje na reki Jangee. Tudi 5 japonskih bojnih ladij, ki se nahajajo v Hankovu, se bo umaknilo. Uprava japonskih koncesij v Hankovu bo prepriščena Kitajcem.

Japonski poslanik na Kitajskem Šigeru Kavagoe je rekel, da bodo Japonci izpraznili Hankov, da se izognejo vojni v osrednji Kitajski.

NANKING, Kitajska, 7. avgusta. — Tuji diplomati so izvedeli iz zanesljivih virov, da nameravajo Japonci nenapovedano japonsko - kitajsko vojno raztegniti do Rmene reke.

Temu nasproti pa je kitajski vrhovni poveljnik general Čangkajšek izjavil, da Kitajska ne bo odstopila niti pedi zemlje, četudi se bo Kitajski spustila z Japonsko v neenako vojno in se bo morala boriti do smrti.

Japonski generalni konzul je po naročilu japonske armade objavil naslednjo izjavo: "Neprestano zbiranje kitajske vojske severno od Rmene reke pomeni sovražnost v ta mošnjem kraju; vsled tega japonsko vojaško poveljstvo svetuje tujcem, da vzamejo to za svárilo."

Ameriški konzul v Cinanu,

glavnem mestu province Šantung, je že posvaril Amerikanke v notranjosti dežele, da odpotujejo v pristanišče Cingtao. Tudi drugi konzuli so svojim podanikom naročili isto.

Ako bodo Japonci postavili Rmeno reko za mejo svojega prodiranja v severno Kitajsko, tedaj bodo raztegnili svoje operacije 300 milj proti zapadu, 350 milj proti jugozapadu in 150 milj proti jugovzhodu.

S tako velikim ozemljem bi imeli Japonci popolno oblast nad petimi kitajskimi provinčami — Hopej, Čahar, Sujuan, Šansi in Šantung — v katerih so prvotno nameravali postaviti avtonomijo.

BROPHY JE ODGOVORIL GIRDLERJU

WASHINGTON, D. C., 6. avgusta. — John Brophy, izvršilni ravnatelj Lewisovega odbora za industrijalno organizacijo, je danes odgovoril Tomu M. Girdlerju, predsedniku Republic Steel Corporation, kateri je včeraj izjavil, da je začel Lewis izgubljati svoj vpliv.

— Girdler je sličen mladem boječemu fantu, — je rekel Brophy, — ki žvižga na poti skozi temen gozd. Lewisov odbor je jezik za 75 odstotno organiziral. In Lewisov odbor ima edino pravico zastopati jih pri kolektivnih pogajanjih.

PAPEŽ VZGAJA VOHUNE

MOSKVA, Rusija, 8. avgusta. — "Izvestja" dolže papeža Pija XI., da ima šolo za vzgajanje vohunov, katere pošilja v države, ki meje na Rusijo.

"Izvestja" priznavajo, da je sedaj v teku več sodnijskih obravnav proti duhovnikom zaradi vohunstva ter pravi, da bo mnogo duhovnikov obsojenih na smrt.

"Izvestja" pravijo v svojem članku:

"Poglar katoliške cerkve se ne omejuje samo na napade proti sovjetom, temveč je v Rimu posebna šola "Russicum", kjer se nezaposleni beli Rusi uče vohunstva in protisovjetske propagande.

"Ta zavod preskrbuje z agenti tajne policije v državah, ki se nahajajo na naši vzhodni in zapadni meji."

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakner, President J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
315 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto velja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
En leto	Za pol leta	\$3.50
En pol leta	Za tri mesece	\$2.00
En tri mesece	Za en mesec	\$0.75

Advertisements on Agreement

Ugotovljeno po podpisu in osebnosti so ne pridobujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi pošlje stariško račun, da hitreje najdemo naslovnik.

Subscription Yearly \$6.00

"Glas Naroda" ima vsaki dan izvenredno poceni in pramitov

"GLAS NARODA", 315 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Podrobnosti o beograjskih dogodkih.

BEOGRAD, 23. julija. — Na večerjšnji seji senata je bilo v odgovor na vprašanje senatorja Tomića prečitano uradno poročilo beograjske policije o dogodkih o priliki prepovedane procesije za zdravje patrijarha.

Poročilo navaja, da se je saborni cerkvi zbralo nad 1000 ljudi k molitvi. Navzočih je bilo pet škofov in večje število duhovnikov, ter tudi nekaj naročnih poslancev. Molitve so trajale kakih 13 minut.

Ko je prišel v cerkev poslanec dr. Voja Janjič (JRZ) je organizirana ekipa in duhovščina začela klicati: Živijo dr. Janjič! Dol Korošec! Dol konordat! Živijo patrijarh! Dol jezuiti in slično!

Demonstracije so se ponovile, ko je prota Petrovič obvestil množico, da je procesija prepovedana. Med navzočimi je bila znana levičarska skupina iz beograjske univerze.

Kmalu nato se je formirala procesija z duhovščino v oranjenih. Škof Simeon, o katerem se je reklo, da je ranjen in celo trdilo, da je ubit, je sam odšel v patrijaršijo.

Duhovščina, ki je prišla v Knez Mihajlovo ulico, je pozivala ljudi k demonstracijam. Zato so bili duhovniki naprošeni, naj vstopijo v potniški avtomobil in se odpeljujejo. Del duhovnikov se je odpeljal v saborno, del pa v savinačko cerkev. Tudi po drugih delih mesta so skušali ljudje demonstrirati, a so bile demonstracije kmalu preprečene.

V vseh cerkvah pa so začeli zvoniti, kar je izzvalo med meščanstvom precejšnje vznemirjenje, ker se tako zveni le v primeru nevarnosti ali mobilizacije.

Ob pol 10. zvečer je bil pozvan pred patrijaršijo rešilni avtomobil, ki je nato škofa Simeona odpeljal v Živkovičev sanatorij. Z avtomobila sta vpihala dva duhovnika: Razbojnik in morilec so pobili vladiko!

Beograjski policisti razganjajo udeležence pravoslavne procesije na beograjskih ulicah.

tih in cerkvenimi zastavami. Procesijo je vodila skupina agresivnih mladeničev ter duhovščina, med katero so bili pomešani poslanci.

Orožniki so čakali procesijo v ulici kralja Petra in se jim je le s težavo posrečilo, da so ločili duhovščino od ostalega občinstva. Pri tem policija ni uporabila nobenega orožja razen fizične moči.

V trenutku, ko se jim je posrečilo ločiti duhovščino, so ljudje napadli orožnike. Voja Janjič je orožnike tepel s palico. Vsi napori, da se pomirijo razburjeni poslanci, niso nič zalegli.

Ko se je procesija z duhovščino in zastavami pomikala dalje, je naletela na drugi kordon, kjer je občinstvo zopet napadlo orožnike. Prav tako pa je tudi duhovščina začela obmetavati orožnike s kamenjem. Masa je hotela za vsako ceno prodreti do Knez Mihajlove ulice, kjer je bilo polno ljudi.

Nekaterim ljudem in duhovnikom se je posrečilo prodreti kordon, ostala duhovščina pa se je vračala proti saborni cerkvi. Ves čas so ljudje na vse strani širili letake z neresničnimi vsebino.

Ko se je ljudstvo vrnilo do saborne cerkve, je duhovščina sporočila, da je škof Simeon šabački ranjen. Policija pa ugotovila, da orožniki, ki so bili v službi v tem delu mesta, sploh niso rabili niti hladnega, niti bistroga orožja, temveč so uporabili samo svojo telesno moč in z gumijevkami odbijali napade demonstrantov.

Varnostni organi so imeli navodila, naj do skrajnih mej ohranijo hladnokrvnost. Ko so orožniki spremili množico do saborne cerkve, se je na orožništvo s stolpa vsula ploha kamenja in drugih trdih predmetov in je bilo več orožnikov

Polijski upravnik, ki se je prepričal, da so poškodbe škofa Simeona docela lahke. Na obrazu ima le dve rdeči lisi, eno na nosu, eno ob desnih sencih. Ne ve, kdo ga je udaril.

Ravnatelj sanatorija pa je trdil, da ima škof zlomljeno nosno kost, ni pa hotel izročiti roentgenske slike. Ker se širijo vesti, da je škofa ranila policija, ugotavlja policijska uprava, da so varnostni organi odbijali napade samo z gumijevkami. Če bi kdo udaril z gumijevko škofa Simeona, bi bil udarec čisto drugačen, ker je gumijevka težka 1 kg.

V tem primeru bi bile poškodbe hujše narave. Poročilo pravi, da je škofa najbrže kolo malo sumil ali pa se je sam udaril s križem, s katerim je mahal na vse strani.

O tem poročilu so danes razpravljali tudi v narodni skupščini, kjer so poslanci, ki so bili sami navzoči pri teh dogodkih, opisovali potek in razvoj te procesije.

Iz Slovenije.

STRAHOTEN UMOR V BRESTERNICI

Vsa Bresternica pri Mariboru je pod vtisom strahotnega odkritja v hiši št. 137. Na podstrešju te hiše so našli pod senom zakopano razpadajočo truplo, v katerem so prepoznali 56-letno posestnico in lastnico omenjene hiše Kristino Gselmanovo, katero so pogrešali že od 16. julija. Okoliščine, v katerih je bilo truplo najdeno, kažejo, da je postala Gselmanova žrtev dosedaj še nepojasnjenega zločina.

Katarina Gselman je ločena žena. Njen mož stanuje nekje v Krčevini, ona pa je več let živela v skupnem gospodinjstvu z upokojenim podpolkovnikom Arturjem Imaničem v svoji hiši v Bresternici. Poleg hiše je imela tudi manjše posestvo. Pred nekako tremi tedni pa je stari podpolkovnik umrl. Njegova smrt je Gselmanovo zelo prizadela. Ko so jo 16. julija nenadoma pogrešili, je vzbudilo to sicer pozornost, vendar pa si nihče ni mislil, da bi bila njena odsotnost v zvezi z zločinom. Pač pa se je začelo v sosesčini govoriti, da si je Gselmanova iz žalosti za pokojnim Imaničem in iz obupa zaradi slabih gospodarskih razmer sama vzela življenje. Eden od sosedov je pripovedoval, da mu je sama Gselmanova izjavila, da ji ne preostane drugega kakor smrt.

Soproga gostilničarja Brusa pri Sv. Miklavžu je sestra pogrešane Gselmanove. Ker prihaja edino ona kot dedinja za pošte, je bila obveščena, naj se pobriga za gospodarstvo, pa je dala oskrbovati živino in svinje. 22. julija pa je prišel njen hlapec od Sv. Miklavža z vozom, da bi odpeljal seno. Krma je bila na podstrešju hiše. Hlapec je hišo odklenil ter se podal po stopnicah navzgor. Ko je odprl vrata na podstrešje mu je udaril v nos strahovit smrad po trohobni. V zli slutnji je začel z vilami odkopavati seno tam, od koder je prihajal najhujši smrad ter je nenadoma vse preplašen odskočil. Izpod sena se je prikazala človeška noga. Odmetaril je še ostalo seno ter našel pogrešano Gselmanovo, ležečo na trebuhu, mrtvo in že vso razjedeno od črvov, ki so lazili po truplu. O strašnem odkritju je bila vsa vas takoj obveščena. Kar je truplo pokojnice že napol raz-

Peter Zgaga

Tisoče in tisoče ljudi je, ki bi radi rešili svet. Na vse kriplje si ga prizadevajo rešiti. Ali bi ne bilo nemara boljše, če bi pustili svet pri miru? Mogoče bi se sam rešil!

Dosti originalnih sem že slišal, take pa še ne kot zadnjic v Ridgewoodu.

Rojaka sta se v salonu prepirala. Padale so psovke in težke obdobje.

Slednjic pa pravi prvi drugemu: —

— Kaj pa misliš, da če si ti pijan, da jaz nisem?

Kdo more garantirati, da ne bo postal sin obešenca ugleden član človeške družbe?

Im kdo more garantirati, da ni bil obešenec sin uglednega člana človeške družbe.

Nedavno sem čital, da je nekdo stavil sto dolarjev, da bo ostal štiri minute pod vodo. Stave ni dobil. Pa tudi njegova še niso dobili iz vode.

Časopisje poroča, da prodajajo Habsburžani avstrijske dragulje.

Z izkupičkom bodo skušali rešiti svoja telesa. Duše so že zdavnaj pogubili.

Iz starokrajskih listov posnemam, da je bil neki znani slovenski zdravnik in učenjak odlikovan z redom sv. Save drugega razreda.

Red sv. Save drugega razreda je pa skoro istočasno dobil lastnik neke izdelovalnice preprog v Bosni.

Učenjak in preprogar, — oba sta bila deležna istega odlikovanja.

Pa naj še kdo reče, da ni v Jugoslaviji enakosti.

— Ali si bil že kdaj zaprt? — je vprašal sodnik potepuha.

— Da, pred štirinajstimi leti, ko sem ukradel neki ženski v kopalnišče zlato zapestnico.

— In pozneje? — je hotel vedeti sodnik.

— Pozneje se pa nisem več kopal.

Ženska ni huda, če ž njo ne govoriš.

Postane pa kakor zver, če je nočeš poslušati.

75 LETNI JUBILEJ

75-letnico rojstva je praznoval dne 25. julija Jakob Jamežič, posestnik v Malem Mengšu. Jakob Janžič je ustanovni član najstarejšega menškega društva iz l. 1884, t. j. "Menske godbe", pri kateri je aktivno sodeloval nad 30 let. Dolgih 35 let je pel slavo Bogu kot cerkveni pevec na menškem koru; še daje je sodeloval pri narodnem petju. Bil je tudi ustanovni član gasilskega društva, čigar podporni član je še danes.

SLIKAR FRANC MERČUN UMRL

V Ihanu so pokopali sobnega in dekorativnega slikarja, Franca Merčuna. Rojen je bil leta 1881 v Bišćah, občina in fara Ihan. Prirojeni talent ga je silil, da se je izučil obrtnega slikarstva v obrtni šoli v Ljubljani, fresko silkanja ga je pa učil slikar Ogrin. Merčun je slikal in prenovil mnogo na Rakovniku, pri Devici Mariji v Polju, domačo cerkev v Ihanu in mnogo drugih cerkva po Gorinskem in Dolenskem ter mnog kapelic. Pravkar je prenavljal cerkev v Radomljah in frančiškansko cerkev v Kamniku.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

DELAVSKO GIBANJE

V Ameriški Delavski Federaciji je že pred leti nastal razkol. Dva mogočna voditelja — William Green in John L. Lewis — nista soglašala v bistvenih točkah.

Green vztrajno zastopa načelo, da morajo biti delavci organizirani po strokah. To se pravi: tiskarji naj imajo svojo unijo, električarji svojo, zidarji svojo, razvaljalci svojo itd.

Lewis je pa drugačnega mnenja: delavci vsake posamezne velike industrije naj tvorijo — ne oziraje se na stroko — mogočno unijo, češ, da jim je edino na ta način mogoče od delodajalcev izsiliti svoje zahteve.

Napetost je postajala čedalje večja. Lewis je ustanovil odbor za industrijalno organizacijo. Majnerji so bili že itak na njegovi strani, v kratkem se mu je pridružilo še devet nadaljnjih velikih organizacij.

Green je odpadnike rotil in pozival, naj pomislijo na posledice svojega brezmišelnega početja, ker pa vsi pozivi niso nič zalegli, je izključil iz Delav. Federacije vse očitne Lewisove pristaje.

To se je zgodilo pred letom dni, in izza onega časa korakata Federacija in Lewisov odbor za industrijalno organizacijo (C.I.O.) vsak svojo pot.

Splošno se je domnevalo, da bosta obe organizaciji izgubili na moči, toda zgodilo se je baš nasprotno.

V enem letu sta z ozirom na blagajno in na članstvo obe napredovali. Delavska Federacija se postavlja s 3,200,000, C. I. O. pa s 3,000,000 članov.

Zadnji teden je bila komaj preprečena nevarnost splošne stavke železničarjev. Organizirani železniški uslužbenci (delavci na progah v železniških tovarnah in skladiščih) so zahtevali dvajset odstotno povišanje plač. Po dolgotrajnih pogajanjih so se zadovoljili z osem odstotnim povišanjem.

Zaradi spora med United Automobile Workers of America in člani neodvisne unije je zaprla Chryslerjeva družba Plymouth tovarno v Detroitu, vsled česar je na cesti 11,000 delavcev te tovarne ter 10,000 delavcev drugih tovarn, ki so v zvezi z njo.

Razen manjših stavk pri mnogih vsakovrstnih podjetjih pa vladal zadnje dni na delavski fronti še precejšen mir.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.50	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 18.75	Lir 300
\$ 10.00	Din. 400	\$ 25.00	Lir 400
\$ 12.50	Din. 500	\$ 31.25	Lir 500
\$ 15.00	Din. 600	\$ 37.50	Lir 600
\$ 17.50	Din. 700	\$ 43.75	Lir 700
\$ 20.00	Din. 800	\$ 50.00	Lir 800
\$ 22.50	Din. 900	\$ 56.25	Lir 900
\$ 25.00	Din. 1000	\$ 62.50	Lir 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PÓDVRŽENE SPREMENJAM GÓRI ALI DÓLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali hranite dovolj denarja za boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.00	morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.00	"	\$ 11.50
\$ 15.00	"	\$ 17.25
\$ 20.00	"	\$ 23.00
\$ 25.00	"	\$ 28.75
\$ 30.00	"	\$ 34.50
\$ 35.00	"	\$ 40.25
\$ 40.00	"	\$ 46.00
\$ 45.00	"	\$ 51.75
\$ 50.00	"	\$ 57.50

Prejemnik denarja v starem kraju izplačilo v dolarjih.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER SA PRETOČNINO \$1.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
315 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti tega od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vredno delo dolga leta stane vam samo nekaj dolarjev, če ste v tujini, in tudi vse potrebne predmete, da je potovanje mogoče in hitro. Vse to se lahko obrne na vas za vašo potovanja.

Imi predstavimo vse, kar potrebujete za povratno dovoljenje, potni list, vizajo in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nodržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Plačilo teraj tako, da brezplačno navedite in zagotovljamo vam, da boste peccati in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

AMERIŠKA TRAGEDIJA

Mož se je vrnil lačen domov. — Za božjo voljo, kaj ti je? — ga je vprašala žena. — Lačen sem, — je odvrnil in bolj padel nego sedel za mizo. — Počakaj malo, takoj bo večerja. Bom telefonirala po meso. Stopila je k telefonu in vprašala: — Ali je tam Mr. Smith? — Ja, tukaj je Smith? Kaj želite? — Poldrugi funt steaka. — Žal mi je, nimam steaka. — Pa pošljite dva funta teletine. — Žal mi je, tudi teletine nimam. — No, pa dva funta frankfurta, jetra, ledice, osrčje, ali karkoli že imate. — Obžalujem, gospa, z nobe-no tako stvarjo vam ne morem postreči. — Ja, za božjo voljo, — se začudi žena, — kaj niste vi mesar Smith? — Seveda ne. Jaz sem vit-nar Smith. — Vitnar Smith? Podakaj-te malo, zdi se mi... Skočil k mizi, pogleda in potiplje moža ter se vrne k te-lefonu rekoč: — Dobro, Mr. Smith, pa pošljite za tri dolarje rož. Moj mož je baš sedaj jakote umrl.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

EMANUELA MATTL-LOEWENKREUZ:

VODNICA

Danilo se je, ko so ga vrtili na vrata nalahno potisnila iz bara na prazno cesto. Kasneje se je večkrat in zaman trudil, da bi spravil tisto, kar se je potem zgodilo, v zvezo s svojim prenapetim nastrojenjem.

V gledališču, kjer je bil s svojimi prijatelji, je videl igro urednje vrste; v neki restavraciji so bili večerjali, potem je prav za prav nerad sledil tvari varšem v neko plesišče. Spomini na tisti lokal z iskrecimi se lučmi v rdeči, zeleni in vseh mogočih barvah, na hrupno godbo in smeh in klepet so se mu motali po glavi, plesal je bil tudi in jedkost koktajlov ga je ščemela v grlu, a vse to se ni prav nič skladalo s kasnejšim dogodkom in ni bilo drugega, ko izgubljen večer.

Še preden so začeli odhajati prijatelji, je odšel sam domov.

Skoraj toplo mu je zrak zapahel v lice. Prižgal si je cigareto in stopal čez trg.

Z zvonika je štirikrat zadonel. Bilo je slišati, ko da se koščena krogla kotali v brezno. Natančno je občutil, kako se umikata trpkost in utrujenost in je bil iznenada tako čudno razburjen. Kar čutil je, kako se mu neko tuje hotenje tipaje bliža.

Iz mrzle črno-bele mesečine, ki je srebrno razsvetljevala polovico ceste pred njim, a je drugo polovico ležala v temi, se je z zidu izvila postava neke ženske.

Zapazil je, ali je vsaj mislil, da je zapazil svetlejši trikot čela in las in tudi kretnja, ki se mu je z njo približala, je izhajala iz močnega, notranjega nagiba. Imel je občutek, ki si ga ni pobliže razjasnjeval, ko da je tu čakala nanj.

Njena črna obleka, ki jo je navidezno videl, je forfotala pred njim. Zdelo se je, ko da jo nosijo nemirne peruti in njena roka — prisegel bi bil na to, — uvela, nagubana roka je vabila, naj gre za njo. Nikoli se ni mogel natančno predočiti te ženske, ki se je zdelo, da med mesečino in jutranjim somrakom valovi proti nekakšnemu nepojmljivemu nič. Zdaj pa zdaj se je pokazal obris lica, nagubano čelo v trnjevi kroni starosti, z vsega tega že

v naslednji minuti ni bilo moči več obdržati v spominu.

Le kam ga vodi starka? Kaj hoče od njega? Ali ga izvablja v kako past, kjer ga bodo napadli? Ali ga vodi v kako brezno greha in pogube?

Navzlic temu se ni mogel upirati sili, ki ga je bila odvrnila od poti domov. Saj je komaj še vedel, po katerem kraju tega pomočno spečega mesta hodi. Medtem ko je luna bledele na nebo ko veneča roža, se je druga, siva in žalostna svetloba poigravala nad strehami.

Slednjič se je toliko osvestil, da je sklenil, da ne bo več tjavendan taval po cestah in se je hotel obrniti. A tedaj je šla žena, bolj razločno vidna, proti njemu in je živahno kazala z odločnimi kretnjami v prejšnjem smer.

Pokorno ji je sledil. Ko je stopil na breg reke in ga je v lice zadel jutranji hlad in ostrejši zrak, ki je spremljal tok reke, se je zdelo, ko da je ta svežost odpihnila prikazen noči, zakaj, zdaj ni mogel nikjer več zapaziti one ženske. Prav ničesar od nje se ni pokazalo, čeprav bi se moralo razločno videti, kako kdo hiti po poti tu na verižnem mostu, izbrani tvorbi jeklenih mrež, ki se je odražala od mlečnobelega praznina. Stopil je čisto na most.

Tedajci se je zgodilo.

Izenada se je odprla reza brezdnina. Iz temnožametaste vodne gladine je odjeknil glas, ki je iz stiskalnice strahu izvil iz sebe klic na pomoč. Zapazil je telo nekega potapljačevega se človeka, ki ga je voda butala sem in tja. Videl je bolj razločno ko prej oni skrivnostni obraz vodnice, kako boljši vanj od groze spačeni obraz in ne da bi pomislil, ne da bi kolleškaj preudaril, ali ga bo skok z mostu postavil v neposredno bližino na pomoč vpijočega človeka, je vrzel s sebe plašč in se spustil v padeč.

Sapo mu je potisnilo nazaj v grlo. Kakor s tramovjem se je uprlo vanj. Grmeče, plesoče iskre izpuhtevajoče se je zgrija lo nad njim nešteto neskončnih zvezdnatih nebesnih prostorov. Pogreznil se je v rezačji mraz. Le za sežanj od njega je polzel toneči dalje.

Ni ženska . . . mu je šinilo v glavo . . . ona je izginila v nasprotno smer . . . Dotipal je ovrtnik, premočeno progo kravate. Že je z roko oprjel telo, a tedaj se je začela grozotna igra s smrtjo . . . Oni ga je ves v strahu davil, se oklepaj njegovih udov, ga vlekel nizdol.

Nihče se ni pokazal. Breg je bil kar izumrl. Ničesar ni bilo ko nebo nad njima, obrobjeno s številnimi, majhnimi, biserno svetlikajočimi se oblaki. Visoki most v dalji je bil narisan le še kot tanka, blesteča se črta.

Od nikoder ni mogla priti pomoč. Prisiliti se bo moral, da bo sam to dovršil. Postal je usodi odgovoren za življenje, ki ga je neki nespametnik očividno zavrgel. Le on je bil zdaj tisti, da temu človeku podari nov dan. Izvršil je to. Neskončna blaženost ga je prešinjala — je dajala njegovim rokam orjaške moči.

Ko je na obrežnem grušču pod okroglimi belimi kamni slednjič začutil tla pod seboj, bi se mu bil rešeni človek skoraj spet iztrgal. Skrbno ga je položil na nekaj pomladno svežih travnatih ruš.

Oni je odprl oči. Okrenil je glavo, kolikor jo je pač mogel v svoji slabosti in je z očmi pozvedoval v daljo. Besede so kar rožljaje po ustnicah drgetajočih od mraza: "Kje je ona? Poslednje . . . moja mrtva mati . . . Ko da mi hoče priti na pomoč. Videl sem jo, kako teče proti mostu in mi maha z rokami."

Ribič v borbi s somom.

Ribič David Emmerton iz Forsterja v Novem Južnem Walesu je lovil z nekim tovarišem ribe z mrežo, ko se je pojavil 13 pedol dolg morski som, ki si je hotel prilastiti ribe v mreži. Emmerton je zagrabil sekuro in je skočil iz motorke v svoj čolnic, da bi se zveril približal.

Padel je v vodo in ga je som takoj napadel. Ribič se ni ustrašil, temveč je še v vodi za-

mahnil s sekuro in zverino težko ranil. Som se je za trenutek umaknil, a je nato zopet napadel moža. Emmerton je še enkrat zamahnil, toda som ga je hotel zagrabiti s svojimi strašnimi zobmi. V zadnjem trenutku je možu uspelo, da je z zobem ušel, a sam ga je z udarcem repa vrgel v zrak. Emmerton je padel na somov hrbet in preden ga je riba prekučnila, ji je utegnil dati še eno s sekuro. Četrti udarec s sekuro je potem končal ta boj za življenje in smrt. Som se je obrnil na hrbet, Emmerton je zlezal v čolnic in rešil svoj plen.

Zakladi daljnega severa.

"Times" poročajo iz Ottawe, da je generalni guverner Kanade odpotoval v sevropadne province, da se prepriča o možnostih razširjenja pridobivanja mineralnih zakladov v arktičnih krajih. Ob enem je odpotovala iz Montreala velika kanadska ekspedicijska ekipa. V njej so zdravniki, misijonarji, trgovski agenti, geologi, inženjerji in botaniki. Kanada načeloma zaostaja za raziskovanjem Arktide za Sovjetsko Rusijo, ki je že odkrila na daljnem severu gospodarsko pomembno oblast. Kanada sicer že ima v svojih arktičnih krajih bogate rudnike, iz katerih pridobiva medenino, železo, cink, nikel in radium. V teh rudnikih je zaposlenih 15,000 delavcev, toda strokovnjaki menijo, da se izkorišča le neznaten del mineralnega bogastva. Arktični kraji zavzemajo tretjino Kanade in tam leži v zemlji ogromno naravno bogastvo. Po povratku generalnega guvernerja bo kanadska vlada obravnavala vprašanje kreditorov za pospešeno gospodarsko izkoriščanje severnih krajev.

Iz Edmonta so organizirali reden zračni poštni promet do Whitehorsea na Jukonu. Ta proga ima zvezo z ameriško zračno progo iz Fairbanksa na Aljaski. Podobna gospodarsko zelo važna zračna proga veže Veliko suženjsko jezero s Coppermine in z Aklavikom na severu.

NAPRODAJ Trgovina, ki donša na leto \$60,000; zaloga je vredna nad \$16,000. Pogodba veljavna samo 30 dni. Cena \$10,000. Lahki pogoji. Pišite mojemu agentu. C. M. DOUGLAS, Fort Plain, N. Y.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

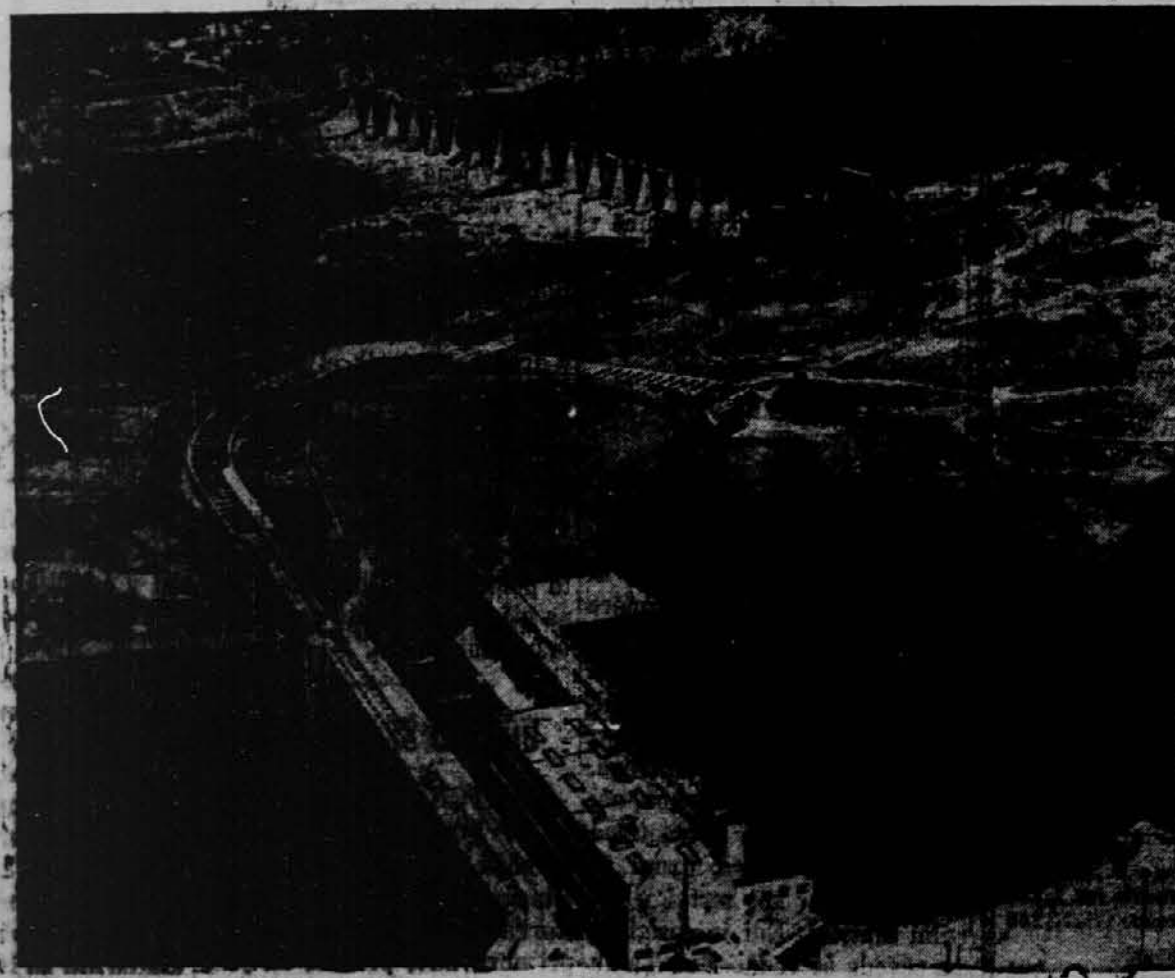
216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Znanstveni in . . . Poučni Spisi

- AMERIKANSKO SLOVENSKO BERILO.** Sestavljen dr. F. J. Kern. Vežano. Cena 2.00
- AMERIKA IN AMERIKANCI.** Spisal Rev. J. M. Trunk. 608 strani. Trda vez. Cena 5.00
- ANGLJSKO SLOVENSKO BERILO.** Sestavljen dr. F. J. Kern. Vežano. Cena 2.00
- BURSKA VOJSKA.** 95 strani. Cena 40
- BODOČI DRŽAVLJANI naj narode knjižice — "How to become a citizen of the United States".**
- STATES.** V tej knjigi so vsa pojasnila in zakoni za naselence. Cena 50
- BREZPOSELNI IN PROBLEMI SREBŠTVA ZA BREZPOSELNE.** 75 strani. Cena 35
- DENAR.** Spisal dr. Karl Engliš. 238 strani. Cena 80
- DO ORHIDA DO BITOLJE.** 1na strani. Cena 70
- DOVEDOREJA.** Spisal R. Legvart. 143 strani. 8 slikami. Cena 1.50
- GOSTILNE V STARI LJUBLJANI** 51 strani. Cena 60
- IZ TAJNOSTI PRIRODE.** 83 strani. Cena 50
- IZBRANI SPISI ZA MLADINO.** Spisal Franc Levstik. 229 strani. Cena 90
- JUGOSLAVIJA.** Spisal Anton Melik. Prvi in drugi del obsega 321 strani. Cena: I. Del 80. II. Del 80
- KOKOŠTERJA.** Sestavljen Valentin Razinger, 64 strani. Cena trdovez 50
- KRATKA SERBSKA GRAMATIKA.** 68 strani. 30
- KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV.** 95 strani. Cena 30
- KNJIGA O LEPEM VEDENJU.** (Urban.) Ves. 125
- KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU.** 111 str. 50
- KUBIČNA RAČUNICA.** Trda vez. 144 str. Cena 75
- LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI,** poselje. 806 str. Cena 70
- LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI.** 332 strani. Cena 70
- LJUDSKA KUCHARICA,** najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50
- MISTERIJI DUŠE.** Spisal dr. Franc Goesti. — 275 strani. Cena 1.00
- MATERIJA IN ENERGIJA.** Spisal dr. Lavo Čermelj. 8 slikami. 160 strani. Cena 1.25
- MLEKARSTVO.** Spisal Anton Pevc. 8 slikami. 168 strani. Cena 1.00
- NAJVEČJI SPISOVNIK.** 160 strani. Cena 75
- NAROD, KI IZUMIRA.** 101 strani. Cena 40
- NAŠA PRVA KNJIGA.** Spisal Pavel Metc. 60 strani. Trda vez. Cena 75
- NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI V PODOBI IN BESEDI.** Spisal Fran Erjavec. 234 strani. Broš. 40
- OB 50-LETNICI DR. JANEŽA EV. KREKA** — 94 strani. Cena 35
- OBETNO KNJIGOVODSTVO.** 258 strani. Vež. 2.50
- ODKRITJE AMERIKE,** spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena nekto vez. 50
- PRAKTIČNI RAČUNAR.** Trda vez. 251 str. 75
- PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE** Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Cena 70
- RUSKI REALIZEM.** Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. Cena 1.50
- VELIKA SANJSKA KNJIGA.** 8 slikami. 256 strani. Cena 90
- SLOVENSKA KUCHARICA.** S. M. T. Kalinšek. OSMO POMNOŽENA IZDAJA, 728 strani, lepo trdo vezana. Cena 6.00
- SPOMINI.** (Isk. Jože Lavtinar.) 343 strani. Cena 1.50
- SANJSKA KNJIGA** 90
- SANJSKA KNJIGA.** 8 slikami, 100 strani. Cena 60
- SPLAŠNI PODOK, KO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE, TRAVNIKE IN VRTOVE** Cena broš. 50
- SVETO PISMO STAREGA IN NOVEGA ZAKONA.** 799 in 233 strani. Trda vez. Cena 3.00
- SLOV.-ANGLJSKI IN ANGLJSKO-SLOVENSKO-SLOVAR.** 148 strani. Cena 90
- SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR.** 143 str. Cena 40
- SLOVENSKA KUCHARICA,** spisala S. M. Felceta Kalinšek. OSMO POMNOŽENA IZDAJA. — Obsega 728 strani, slike. Cena trdo vezano 6.00
- SPRETNOSTI KUCHARICA.** 248 strani. Vežana. Cena 1.45
- UMNI KMETOVALEC.** Spisal Franc Povše. Cena broš. 50
- UVOD V FILOZOFIJO.** Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 1.50
- VELIKI VSEVEDEŽ.** 144 strani. Cena 50
- VOŠČILNA KNJIZICA.** 93 strani. Cena 50
- VOJNA Z JUGUROTO.** 123 strani. Cena 50
- VALENTINA VODNIKA IZBRANI SPISI.** — 100 strani. Cena 80
- VALENTIN VODNIK SVOJEMU NARODU.** — 48 strani. Cena 35
- VODNIKI IN PREROKI.** 128 strani. Cena 80
- ZDRAVILNA ŽELIŠČA.** 62 strani. Cena 40
- ZDRAVJE MLADIH.** 147 strani. Cena 1.25
- ZDRAVJE MLADIH.** 147 strani. Cena 1.25

DELO PRI BONNEVILLE LE NASIPU

Eden izmed mnogih velikih projektov je Bonneville nasip, ki bo v kratkem dovršen. Pod elektrarno so zgradili "ribje stopnice", ki omogočajo ribam v času drstenja dostop v Columbia reko.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

NE MOREM TI RAZODETI ...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREGIL: I. H.

"Prav gotovo, gospica Rena. Zato sta nam najbolj živ dokaz gospod Losen in njegova žena. Ta žena sploh ni hotela več živeti, ker ji je usoda na tako krut način vzela edino hčer. Zgrudila se je, in je samo še želela umreti, da bo zopet združena s svojim otrokom. In ta želja je res dovela sicer tako zdravo ženo v nekaj dneh iz življenja v smrt. In njen mož je tudi izgubil voljo do življenja, ker je poleg ljubljene hčere izgubil še ravno tako ljubljeno ženo. Tudi on je bil popolnoma zdrav, toda ni imel nikake odporne sile. Lahen prehlad, katerega bi bilo mogoče pri njegovem zdravlju v nekaj dneh odpraviti, ga je položil na bolniško posteljo in je izgubil skoro z nekim zadovoljstvom, samo da bi bil zopet združen s svojo hčerjo in ženo. In temu našemu bolniku tudi ne manjka nič drugega kot odločna volja do življenja.

Džorž Persik gleda pred se, kot bi gledal v veliko daljavo. "Pri meni je vse kaj drugega, dragi gospod doktor, moje življenje je bolj resnega značaja in četudi bi imel resno voljo do življenja, s tem dosegel mogoče samo kratek odlog. To pa bi samo podaljšalo moje muke. In zakaj? Privosčite mi, da kmalu zaspi, in ti, moja ljuba Rena, mi moraš to tudi privosčiti."

Rena mu boža njegova lica. Kako dobro ga jes razumela, kajti vedela je, kako zelo je ljubil njeno mater in kako je postal zapuščen po njeni smrti. Vedela je tudi, da so ga pogosto mučili velike bolečine, vedela je, da ga je zadrževala samo skrba za njo, da se ni brez vsake volje predal smrti. Pri tem spoznanju ji solze zalijejo oči. Edini človek je bil na svetu, ki jo je imel rad, ki je bil njen, četudi vsled ljubezni, ki jo je čutil za njeno mater.

"Tako sebična sem papa, da si iskreno želim, da bi ti še zelo dolgo ostal pri meni. Upam, da boš zopet popolnoma zdrav in da boš še enkrat imel veselje do življenja. Kaj ne, gospod doktor, samo hoteti mora, pa bo šlo!"

Zdravnik ji smeje prikimava. "Prav gotov, gospica Rena." Zdravnik nato preišče bolnika in mu zapiše nekaj zdravil. Nato pa se poslovijo. Rena ga sprejme do vrat in ko sta zunaj sama, Rena boječe pogleda zdravnika.

"Kaj ne, gospod doktor, papanovo stanje ni tako slabo, kot si sam misli!"

Zdravnik prime njeno roko in jo iskreno stisne.

"Želim, da bi tudi gospica Dagma s tako skrbno ljubeznijo mislila nanj, kot vi. Toda, žal, vam moram povedati: Njegovo stanje je še mnogo slabše, kot sam misli in tudi vsa volja do življenja mu ne bi več pomagala. To je bila ona izmed mnogih usmiljenih laži, h katerim me sili moj poklic. Toda vem — kakšne razmere so v tej hiši, vem, kako težko bo vaše stališče, ako vam umrje oče. In zato smatram za svojo dolžnost, da vam povem, da boste svojega ljubega bolnika imeli le še malo časa. Za vas je prav gotovo zelo važno, ako ste pripravljeni. Toda, nikar ne jokajte kajti bolnik ne sme videti nobenega sledu vaših solza. Bodite hrabri, kot ste bili do sedaj. In dobro bi tudi bilo, ako tudi gospico Dagno na to pripravite, da so dnevi njenega očeta šteti."

Rena ga žalostno pogleda.

"Ali ne morem ničesar storiti, da si ga dalje pridržim?"

"Ne, draga gospica, tukaj je človeška pomoč brez vsake moči. Skrbite samo zadnje dni njegovega življenja, kolikor mogoče, olajšati, kajti gospica Dagma bo, kot do sedaj, imela vedno malo časa zanj. Več ne morete napraviti. In malo morate tudi na sebe misliti, razumete, gospica Rena? Ne morete biti premagani, kadar pride konec. Bodite hrabri! Sedaj pa moram iti, ker še drugi bolniki čakajo na mene."

Zdravnik se poslovijo in Rena ostane sama v sobi. V tihi bolečini pritisne roke na sree, kajti bala se je samote, v kateri bo ostala, kadar jo bo očem zapustil.

Sili se, da je resnega obraza in gre zopet k njemu v sobo. Še enkrat mu popravi blazine ter mu smeje prikimava. Koliko jo je veljal ta smeh, je vedela sama. Nato pa gre iz sobe, ker je moral očem spat.

Dagma Persik se je vrnila okoli osmih zvečer z obiska pri svojem bodočem tastu in tašči. Z njo je prišel tudi njen zaročenec.

"Fred bo nočoj z nami večerjal, Rena. Naročj kuharici," ji pravi, ko je Reno naglo pozdravila.

Rena izpolni njeno željo, ki je bila bolj podobna povelju. Ko se zopet vrne v sobo, kjer sta sedela zaročenca, vpraša Dagma kratko:

"Kako gre papanu?"

Iz teh besed ne zveni niti ljubezen, niti skrb, samo navadna uljudnost.

"Sedaj spi, Dagma. Po dnevu pa je bil precej dober."

"To me veseli."

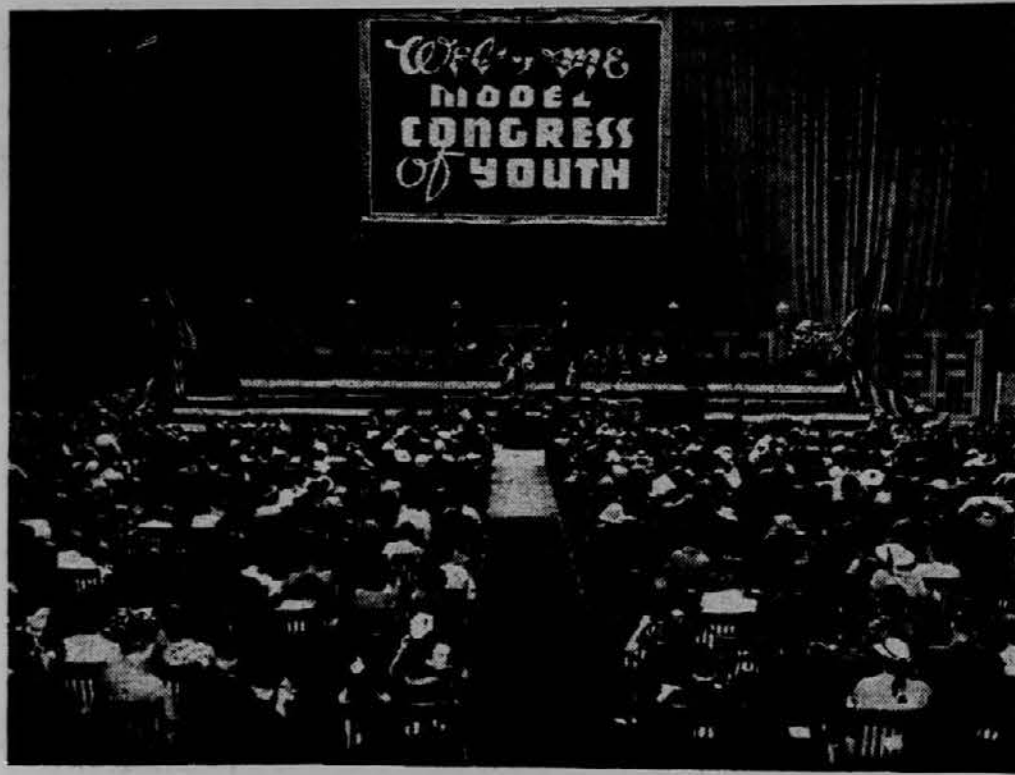
"Tudi mene, prav zelo!" pripomni njen zaročenec. Pa tudi iz njegovih besed zveni samo hladna uljudnost. In kdor je pogledal v temni obraz dr. Freda Hartunga, je moral takoj spoznati, da razun lastne ljubezni in mogočnosti ni imel ničesar posebnega na sebi. Samo iz njegovih blede modrih oči je za treutek žarela poželjiva iskra, ko pogleda Rena. Rena je bila seveda vsa drugačna, kot njegova brezbarvna nevesta. Dveh večjih nasprotij, kot ste bili te dve polsestri, pač kmalu ni bilo. Rena je bila čarobna prikazen; bila je vitka, ne da bi bila suha, je imela bujne, zlato besteče se lase, poleg tega žametno modre oči, globokega, oduševljenega sijaja, krasno barvo obraza, lepo zaokrežene ustnice in dostojanstveno hoho. Nepopisna prikupljivost je obdajala njeno celo postavo.

Dagma pa je bila neprikupljiva, imela je ošaben obraz brez vsake izrazitosti, temno modre oči, medlo barvo obraza in pepelnate lase, ki so obdajali majhno glavo. Njene dragocene obleke, ki jih je navadno nosila, ji niso pristojale, dragocene obleke, ki jih je navadno nosila, ji niso pristojale, kot ne bi bile njene. Najslabše pa je bilo, da niti dihi kakšne ljubeznivosti in dobrotljivosti ni olepševala njenega malo prikupljivega obraza. Ni bilo tedaj prav nič čudnega, če se je njen zaročenec skrivaj poželjivo obračal za Reno.

Dagma težko sede na stol.

(Dalje prihodnjij.)

KONGRES AMERIŠKE MLADINE

Prizor ob otvoritvi kongresa mladine v Milwaukee, Wis., ko se je sestalo 1500 delegatov, ki zastopajo poldrugi milijon ameriških fantov in dek let. Na kongresu je bil sestavljen program za ohranjanje miru in demokracije.

PROBLEMI PRISELJENCA.

N. Y. A. pomaga mladim ljudem dobiti delo.

VPRAŠANJE: Ali obstoja kaka vladna organizacija, ki bi pomagala mladini, ki je dovršila "high school" in išče dela?

ODGOVOR: National Youth Administration skuša — izmed drugih stvari — pomagati mladim ljudem, ki so dovršili srednjo šolo ali višjo šolo in iščejo dela. V javnih posredovalnicah dela v 58 mestih se nahaja N. Y. A., ki se naziva "job counselor." Njegova naloga je sprejemati prošnje za delo s strani oseb v starosti med 16. in 25. letom in skušati dobiti delo zanje. Ako v najbližji posredovalnici ne najdete zastopnika N. Y. A., bodo prosilcu povedali, kje ga lahko dobi. Ti svetovalci dajejo mladim ljudem tudi nasvet glede strokovnih šol in tečajev za posebno strokovno izurjenje. Odkar je N. Y. A. začela delovati, je 100,000 mladih oseb zaposlilo za delo in 45,000 izmed njih je dobilo zaposlitev v privatnih podjetjih. Za to posredovanje se nič ne plačuje.

Delodajalci morajo priglasiti delavca brez socialno-varnostnega računa.

VPRAŠANJE: V mojem malem podjetju dela nekdo, ki nima nikakega "Social Security Account". Ali moram odbijati od njegove plače za Social Security?

ODGOVOR: Po naredbah federalne zakladnice, ako si delavec sam ne priskrbi številke za socialno-varnostni račun, je dolžnost delodajaleca, da jo zanj priskrbi, pri čemur naj navede razlog za tako postopanje.

Odstotek na vozni se smatra kot plača.

VPRAŠANJE: Vozim taksi za gospodarja in dobivam gotov odstotek na nabranih vozniščinah. Ali spadam pod Social Security?

ODGOVOR: Toliko vi, kakor vaš gospodar morate vplačevati odbitka za vaš socialno-varnostni račun. Pri tem seveda morate najprej odbijati stroške za gorivo, olje in garažo. Odstotek od čistega preostanka je vaša plača.

PLAČANE POČITNICE V AMERIŠKI INDUSTRIJI.

Počitnice s plačo za industrijalne delavce postajajo čim dalje bolj popularne, kakor je razvidno iz nedavne izjave federalnega urada za delavske statistike. Približno 180 unijskih dogovorov vključuje pogoje, ki vpravičuje delavce do takih počitnic. Letne plačane počitnice so v splošni rabi tudi pri zaposlenih prometnih družb, v detaljni trgovini in v uredništvih časopisov. Na drugi strani, v mnogih industrijah skrajno sezonalnega značaja, v katerih se od časa do časa sploh ne dela, ni bilo načelo letnih plačanih počitnic pripoznano v istem obsegu, kakor v industrijah, ki zaposlujejo skozi celo leto.

Dolgoletna zaposlitev je predpogoj za plačane počitnice v mnogih industrijah. V splošnem se zahteva vsaj enoletno delo, predno si delavec zasluži pravico do počitnic s plačo, ali v velikem številu dogovorov se zahteva dve leti do peti let zaposlitve.

Kar se tiče dolgotrajnih počitnic, je število dogovorov, ki določajo en teden počitnic, približno enak z onimi, ki določajo dva tedna. Najbolj imajo pravico do enega tedna počitnic s plačo. V raznih slučajih je dodana določba, da po dveh letih službe je delavec vpravičen do dveh tednov počitnic s plačo.

Počitnice se v splošnem dajejo tekom poletja, ali razni dogovori dovoljujejo počitnice le po zimi. Ob sestavljanju počitniškega programa se jemlje v ozir želja onega delavca, ki ima več let službe. Ako delavec, ki je vpravičen do počitnic, zapusti svojo službo, ima pravico do tolike odškodnine v denarju, kolikor odgovarja počitnicam, do katerih bi bil vpravičen.

KLUB MRTVIH.

"Gazette de Luxemburg" poroča, da je dobil London, znan že itak po ogromnem številu klubov, še en klub, ki je celo še za angleške razmere nekaj posebnega. Kdor hoče postati član tega kluba, mora brezpogojno zapustiti to dolino solz ali pa mora biti vsaj uradno proglašena za mrtvega. Klub ima dve vrsti članov, eni so taki, ki so jih pomotoma proglašali za mrtve, drugi so pa zabeleženi kot mrtvi v civilni matriki. Eni in drugi so pa seveda še vedno živi. Takih pomot je tudi pri nas precej. Človeka proglašeno uradno za mrtvega, pa se izkaže, da še ni umrl ali pa pride pomotoma potov dnevnega časopisa v

javnost vest, da je ta ali oni umrl, čeprav v resnici še živi. Člani londonskega kluba mrtvih se zbere vsako leto enkrat na sestanek, na katerem obujajo ob časih wiskeyja in sodavice sponine na dobre stare čase in se vesele svojega življenja, čeprav veljajo uradno že za mrtve.

NAD 600 ZEMLJIŠKIH KUPČIJ ZA 34 MILIJONOV DIN.

Po podatkih davčne uprave za mesto Ljubljano je bilo v prvih mesecih letos prijavljenih 219 kupčij z zemljišči in hišami v celotni vrednosti 30,543,392 dinarjev. V tem času so bile prodane mnoge hiše za milijonsko vrednost, pa tudi razne stavbne parcele in drugi kompleksi v mestu za visoke vsote. V okolici pa je bilo po izkazih davčne uprave za okoličano prijavljenih v tem času 384 kupnih pogodb za vrednost 3,714,868 din. Bilo je torej v okolišju ljubljanskega okrajnega sodišča do konca julija nad 600 pogodb za vrednost 34,258,280 din.

POLETNE PIJAČE.

Piše Dr. John L. Rice, zdravstveni komisar mesta New York.

Vsled poletne vročine vsi pijemo več tekočin kot v drugih letnih časih. Vzrok je visoka temperatura, večje izločevanje vode iz naših teles potom potenja in želja po ohlajevanju. Dobro bi bilo, da potreba po večjem zauživanju tekočin bi nadaljevalo skozi vse leto, kajti povprečno človek ne pije zadosti vode.

Ohlajevalne pijače zares dajejo časno od pomoči proti vročini in mnoge izmed njih so dobrotvorne. Ali priprosti razum mora ovladovati izbiro in zauživanje tekočin tekom poletne vročine. Pitj preveč ledene vode ni dobro, zlasti ako človek dela pod mišim nebom in je izpostavljen solncu. Tudi delavci v pisarnah naj omejujejo količino ledene vode, ki jo pijejo vsak dan, kajti mnogi ljudi ima tako naravo, da preveč ledenih pijač povzročuje jim prehlad in bolečine v želodcu. Nikdo pa ne more trpeti nikake škode, ako pijejo vso vodo iz vodovoda.

Neizmerno pitje sladkih pijač ni dobro. Sladkor je gorivo za telo in pametno ravnanje, kdor v vročini omejuje količino hranil, ki povzročajo telesno temperaturo. Čene pijače v steklenicah, oslajene s saharinom in napravljene iz umetnih sokov, dostikrat napravljajo človeka bolnega.

Najboljše poletne pijače so one, napravljene iz sokov citronovega sadja, limonov, pomeranš in grapefruit. Pijače, pripravljene iz sokov tega sadja, vsebujejo prav malo sladkorja in radi tega gasijo žejo. Poleg tega te pijače vsebujejo vitamine, ki so tako potrebni za zdravje in se ne nahajajo v drugih oslajenih pijačah.

Najboljša pijača pa skozi vse leto je mleko. Isto je idealna poletna pijača, kajti ne le gasi žejo, marveč okrepčuje in vzpodbuja. Mleko va je hrana samo na sebi. Uživate mleko to poletje. Isto je najbolj varna pijača, ali bodite sigurni, da je pasteurizirana.

UČITELJ SE JE OBESIL.

PAXTON, Ill., 7. avgusta. — V Ford County jetnišnici so našli daens obešenega 47-letnega učitelja Berleya C. Rorka obešenega. Nedavno je pri obravnavi priznal, da je imel s svojo pastorko tri otroke. Dva otoka sta takoj porojstva umrla, in učitelj ju je zakopal, ne da bi zadevo naznanil oblasti.

Milite nam za cene vseh hitov, rezervacijo kabin in pojasnila za potovanja.

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 W. 18th St., New York

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 10. avgusta: Europa v Bremen
- 11. avgusta: Queen Mary v Cherbourg
- 14. avgusta: Vulcania v Trst, Champlain v Havre
- 18. avgusta: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 19. avgusta: Bremen v Bremen
- 21. avgusta: Paris v Havre, Conte di Savoia v Genoa, Berengaria v Cherbourg
- 24. avgusta: Roma v Genoa
- 25. avgusta: Queen Mary v Cherbourg
- 26. avgusta: Ile de France v Havre, Europa v Bremen
- 28. avgusta: Lafayette v Havre, Saturnia v Trst
- 1. septembra: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 3. septembra: De Grasse v Havre
- 4. septembra: Champlain v Havre, Bremen v Bremen, Rex v Genoa
- 8. septembra: Queen Mary v Cherbourg
- 9. septembra: Paris v Havre
- 11. septembra: Ile de France v Havre, Berengaria v Cherbourg, Europa v Bremen, Conte di Savoia v Genoa
- 15. septembra: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 18. septembra: Vulcania v Trst
- 22. septembra: Queen Mary v Cherbourg, Bremen v Bremen
- 24. septembra: Lafayette v Havre, De Grasse v Havre
- 25. septembra: Champlain v Havre, Rex v Genoa
- 27. septembra: Paris v Havre
- 28. septembra: Europa v Bremen
- 29. septembra: Berengaria v Cherbourg, Normandie v Havre

MATI PRODALA TATINSKO HČER

Neki tujec, ki ima v Sloveniji prav dobro službo, je prišel v Ljubljano ter se zabaval v znanem "boljšem" nočnem lokalu. Načel je pogovor s starejšo uslužbenko ter jo prosil, če mu more preskrbeti kakšno prijetno družino. Njo samo je odklonil, češ, da je prestara in vrla mati mu je zato ponudila lastno hčer. Zjutraj pa je tujec priteklo na policijo, ovdal mater in hčer ter povedal, da ga je nadobudna hčerka okrašla kar za 1000 din. Zakoni so zakoni, toda če bi šlo samo po vesti, bi jih gosposki tujec zaslužil prav toliko po zadnji kakor vrla mati in nadobudna hči!

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi, importiranih iz starega kraja.

Slovenski molitveniki:

najfinjša vez 1.50
Zvonček nebeski, v platno80
fina vez 1.—
Vienna, najfinjša vez 1.50

SVETA URA

v platno vez90
v fino usnje vez 1.50
v najfinjšo usnje vez 1.80
v najfinjšo usnje trda vez 1.80

SKRBI ZA DUŠO

v platno vez90
v fino usnje vez 1.50
v najfinjšo usnje vez 1.80

KVIŠKU SRCA

v imitirano usnje vez60
v fino usnje vez90
v fino usnje vez 1.—
v najfinjšo usnje vez 1.20
v najfinjšo usnje trda vez 1.50
v bel celluloid vez 1.20

NEBESA NAŠ DOM

v ponarejeno 1.—
v najfinjšo usnje vez 1.30
v najfinjšo usnje trda vez 1.60

Hrvatski molitveniki:

Učehaj starosti, fina vez 1.—
Slava Bogu, a mir ljudem
fina vez 1.50

Angleški molitveniki: (ZA MLADINO)

Child's Prayerbook:
v barvaste platnice vezano 1.10
v belo kost vezano30
Come Unto Me
v platno vezano35
v belo kost vezano30
Key of Heaven
fino vezano35
fino vezano70
v najfinjšo usnje vezano 1.20

Angleški molitveniki: (ZA ODRASLE)

Key of Heaven
v celluloid vezano 1.20
v celluloid najfinjša vez 1.50
v fino usnje vezano 1.50
Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30
Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

KNJIGARNA "GLAS NARODA"